

Aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal

Digitale besluitvorming niet misbruiken voor besluitvorming over de Regionale Energie Strategie.

Inspraakrecht van burgers buiten werking op lokaal niveau.

=====

Het was al treurig gesteld met de door het Verdrag van Aarhus verplichte burgerparticipatie bij de Regionale Energie Strategie. Maar de noodwet voor digitale besluitvorming in de gemeenteraden zal deze helemaal de das omdoen.

Komende dagen besluit de landelijke volksvertegenwoordiging over de noodwet voor gemeenten, provincies en waterschappen om digitaal te kunnen besluiten. De wet geldt, indien aangenomen, vooralsnog tot 1/9/2020.

De noodwet is niet bedoeld voor belangrijke besluitvorming, zegt de Memorie van Toelichting van de wet zelf. Maar.....

Toch worden gemeenten onder druk gezet voor 1 juli een concept RES in te dienen vanuit het landelijk niveau. Ook de VNG en IPO spelen daarin een rol, in plaats van voor de belangen van de burgers en de gemeenten op te komen.

Dit is des te erger omdat het inspraakrecht van burgers in deze wet feitelijk buiten werking wordt gesteld.

In de Memorie van Toelichting (MvT) van de noodwet (en niet in de wet zelf) staat daarover een loze en vrijblijvende passage die het inspraakrecht niet meer vanuit de wet verplicht stelt. De gemeente en provincie wordt het mogelijk gemaakt zich ervan af te maken. Het wordt afhankelijk van een erg democratische burgemeester (cdk) of raadsleden en statenleden met ruggengraat die daarvoor vervolgens een meerderheid moeten krijgen.

En vervolgens van digitale mogelijkheden/voorzieningen en de middelen die ook niet iedere burger heeft.

Er staat over de inspraak voor burgers in de MvT op pg 6:

“Er zal dus een manier gevonden moeten worden om inspraak vorm te geven. Dat kan via e-mails vooraf, via inbellen of op een andere manier; nu is dit ook de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten (artikel 150 Gemeentewet). “ de zinnen die hierachter komen zeggen idem als deze ook niets, mooie schijn wordt hier voorgewend.

In de wet zelf - en dat is cruciaal - staat niets over art 150 Gemeentewet (147 Prov. Wet mist zelfs in de MvT) die enkel zegt dat een eigen verordening voor de raad verplicht is waarin de inspraak wordt geregeld. Art. 147 Provinciewet bepaalt dat voor de provinciale staten.

Er staat in de wetstekst van de noodwet geen dwingende bepaling dat raden en staten ovg art 150/147 Gem/Prov Wet hun eigen verordening moeten toepassen op het punt van de inspraakrechten van burgers.

Feitelijk wordt hiermee het inspraakrecht van burgers buiten werking gesteld in de raden en staten.

Daarom is het wezenlijk om de RES en andere belangrijke besluitvorming te houden buiten de digitale besluitvorming.

Daarvoor kan ook deze passage in de MvT op pg 3 ingeroepen worden:

“Dit wetsvoorstel is nadrukkelijk een tijdelijke afwijking, het is niet bedoeld om afbreuk te doen aan het principiële uitgangspunt dat de belangrijkste besluitvorming plaatsvindt in een openbare fysieke vergadering van de decentrale volksvertegenwoordiging, anders dreigt de bijzondere positie van deze organen en hun leden weg te vallen.”
(Pg. 3 MvT)

Wij roepen daarom raads- en statenleden op belangrijke zaken niet op de agenda vd digitale vergadering laten plaatsen, zeker niet de RES!

De noodwet is een uitholling van de lokale democratie.

Een raad en provinciale staten zou hier heel terughoudend mee om moeten gaan en onderwerpen als RES en klimaat moeten opschorten en controversieel verklaren, zoals landelijk ook gebeurt met de klimaatmaatregelen. Zoals **“het uitgeven van €200 miljard voor het gasverbod voor woningen.**

Het kabinet zelf zet de klimaatbesluiten ook on hold
<https://nos.nl/1/2329050>

Het DEI roept de Eerste en Tweede Kamer op om de RES buiten de spoedwet over de digitale besluitvorming van gemeenteraden te houden. En doet een beroep op de kamerfracties om de kamers een uitspraak te ontlocken dat gemeenteraden niet geforceerd voor 1 juni een concept RES indienen. En om tegelijkertijd vragen in deze lijn te stellen in de verschillende provinciale staten. En zo mogelijk ook in gemeenteraden met bevriende fracties.

De Eerste en Tweede Kamer besluiten komende dagen over deze spoedwet. Daar gebeurt het fysiek. (kamerleden schrijven zich in en gaan onder achterlating van hun woordvoerders weer naar huis)

Tav de gemeenten wordt landelijk vanuit het RES management (ambtenaren) aan een rigide planning vastgehouden.

De landelijke planning is dat gemeenteraden hun concept-RES voor 1 juni centraal aan moeten leveren.

Verzoeken van regio's voor uitstel zijn tot nu toe geïgnoreerd. Het lijkt erop dan men vanuit de ministeries, de VNG en IPO de RES-sen er gewoon doorheen wil jassen. Ook al is dat in strijd met de eisen voor zorgvuldige besluitvorming en burgerparticipatie.

Er zijn meerdere argumenten die kunnen worden ingebracht dat de RES buiten de spoedwet wordt gehouden en/of dat de gemeenteraden uitstel verleend wordt en dus niet vast te houden aan 1 juli als inleverdatum:

Niet alleen omdat het digitaal is, maar eerder omdat er nu andere prioriteiten zijn. Het kabinet heeft de besluitvorming ook uitgesteld.

Ze mogen best digitaal vergaderen, maar het is in democratisch opzicht onjuist om nu besluiten over de RES te nemen, zelfs als fysieke vergaderingen wel zouden plaatsvinden. De VNG en het IPO zijn op dit moment roomser dan de paus om onverkort aan de oorspronkelijke planning vast te willen houden. Deze organisaties zouden de belangen van hun gemeenten en provincies moeten dienen ipv witte voetjes te halen bij de ministeries van BZK en EZK.

De gemeente Eersel heeft de besluitvorming uitgesteld.

De impact van de maatregelen voor de burger op inkomen en werk is heel groot. De inmiddels ook door Samson (Buitenhof, 3 week geleden) erkende noodzaak, dat de sociale cohesie het hart van het energiebeleid moet zijn, vereist zorgvuldige besluitvorming en meer tijd op lokaal niveau.

De impact naar de toekomst versus het beperkte model van RES door de landelijk opgelegde focus in het landelijk RES model op windenergie en zonne-energie vereist een RES bottom up als correctie.

Van de plicht tot burgerzeggenschap (Verdrag van Aarhus en ook op grond van eigen beleid) komt onder de huidige omstandigheden niets terecht.

Voor een echte Regionale Energie Strategie bottom up hebben de gemeenten met hun burgers tijd nodig.

De eisen van democratische besluitvorming vereisen een ander tijdsscenario. Tegen de huidige RES hebben we in onze Zienswijze (bijlage) en in het advies van Elzinga een serie democratie en staatsrechtelijke argumenten geformuleerd.

Een landelijk opgelegde RES die ongrondwettelijk is er onder een noodwet doorjassen is not done!

Nico Broekema, voorzitter Democratisch Energie Initiatief

Bijlagen:

Staatsrechtoloog Elzinga zegt dat de nationale overheid geïnitieerde RES geen (grond)wettelijke grondslag toekent.